

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

Учебен казус МСФО® 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

КАЗУС – МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане

Въведение

Преходът на финансовото отчитане от националните счетоводни стандарти към Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) е сложна процедура, при която трябва да се обърне внимание на признаването и оценяването на всеки актив и пасив. Международен стандарт за финансово отчитане 1 предоставя насоки за предприятията, които прилагат МСФО за първи път, за да може преходът да бъде възможно най-плавен и резултатът от него да отговаря на изискванията на потребителите на информация във финансовите отчети по отношение на нейната надеждност и уместност.

Целта на този казус е да спомогне за разбиране за същността на изискванията към предприятията, след като те решат да изготвят своите финансови отчети съгласно стандартите на МСФО. Казусът разглежда следните въпроси и изяснява следното:

- първо, как да се определи кога едно предприятие трябва да се третира като прилагащо за първи път стандартите на МСФО;
- второ, да се запознаете с изискванията за прилагане и за оповестяване.

Условие на казуса

През 20X9 година предприятие А решава да започне да търгува своите акции на фондовата борса. До този момент предприятието изготвя финансовите си отчети в съответствие с националните счетоводни стандарти. За да бъде участник на фондовата борса, то трябва да организира финансовата си отчетност в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане. Предприятие А взема решение да започне да прилага МСФО към своето финансово отчитане от 20X9 година. Отчетната година на предприятието съвпада с календарната година. Предприятие А е използвало сравнителна информация за една година в предишното си отчитане.

По-късно се установява, че за периода от 20X1 до 20X4 година, предприятие А се е отчитало в съответствие със стандартите на МСФО и е направило изрично и безрезервно изявление, потвърждаващо този факт. През 20X5 година, след смяната на акционерите, е взето решение за връщане към отчитане по националните счетоводни стандарти. През 20X9 година акционерите на предприятие А решават да започнат да организират финансовото отчитане, съгласно стандартите на МСФО, като първите финансови отчети на тази база са от 20X9.

Известно е, че други компании, опериращи на пазара, прилагат различни счетоводни стандарти. Предприятие В е изготвяло финансови отчети съгласно националните стандарти. През 20X9 година предприятието решава да започне да организира финансовото си отчитане в съответствие със стандартите на МСФО и да декларира съответствието с тези стандарти. До този момент предприятие С използва за изготвяне на финансовите си отчети стандартите на МСФО, но само за вътрешни цели без потвърждение, че тези отчети са в съответствие със стандартите на МСФО. През 20X9 година предприятието решава да започне да декларира, че финансовите отчети са в съответствие със стандартите на МСФО. Предприятие D е създадено през 20X9 година и му предстои да изготви първите си

финансови отчети. То решава тези отчети да бъдат изготвени в съответствие със стандартите на МСФО.

Въпроси за дискусия:

1. Моля, посочете датата на преминаване към стандартите на МСФО, първия отчетен период, както и сравнителния период и обяснете значението на идентифицирането на всички изброени дати в случая на предприятие А.
2. Моля, посочете кои от предприятията (А, В, С, D) трябва да се третират като прилагащи за първи път стандартите на МСФО през 20x9. Обяснете защо тази идентификация е важна.
3. Общото правило е ретроспективното прилагане на счетоводното отчитане в съответствие със стандартите на МСФО във встъпителния отчет за финансовото състояние. Има обаче някои изключения за проспективно прилагане. Моля, дискутирайте защо ретроспективното приложение е по-добро от перспективното. Какви изключения може да има и защо са важни.
4. Какви специфични изисквания за оповестяване са посочени в МСФО 1 и защо са важни?

РЕШЕНИЕ НА КАЗУС – МСФО Стандарт 1 Първо приемане на международни стандарти за финансово отчитане

1. МСФО 1 изисква прилагащите за първи път предприятия да изготвят началния баланс към датата на прехода. В този стандарт датата на преминаване към стандартите на МСФО се отнася до първия ден от най-ранния период, за който предприятието представя пълната сравнителна информация съгласно стандартите на МСФО в своите първи финансови отчети съгласно стандарта на МСФО. И така, в случая на предприятие А, тъй като е използвало отчитане съгласно стандартите на МСФО за финансови отчети от 20X1 до 20x4 с изрично и безрезервно изявление, потвърждаващо този факт, датата на преминаване към стандартите на МСФО би била 01.01.20X0.

Първият отчетен период по МСФО е първият отчетен период, за който предприятието изготвя финансовите отчети в съответствие със стандартите на МСФО. Тъй като предприятие А е взело решение да започне да прилага стандартите на МСФО към своето финансово отчитане от 20X1 година и неговата отчетна година съвпада с календарната година, следователно първият отчетен период по МСФО ще бъде финансовият отчетен период за календарната 20X1 година.

Стандартите на МСФО не изискват повече от една година сравнителна информация и предприятие А също е изготвило сравнителна информация за период от една година в предишното си отчитане. Тъй като първият отчетен период по МСФО за предприятие А е година 20X1, сравнителният период ще бъде година 20X0.

Всички тези дати са важни за по-нататъшното прилагане на процедурите, установени в МСФО 1. Например, прилагащото за първи път предприятие е длъжно да признае активи и пасиви съгласно разпоредбите на МСФО и да отпише активи и пасиви, които не са в съответствие с МСФО в началния отчет за финансовото състояние (баланс) към датата на прехода.

2. Предприятие А не прилага за първи път стандартите на МСФО през годината 20X9, както е докладвало преди това. Всички останали изброени предприятия са прилагащи за първи път стандартите на МСФО, тъй като предприятието се третира като прилагащо за първи път МСФО стандарти в случаите, когато:

- последните му финансови отчети са изготвени съгласно националните стандарти (това е случаят с предприятие В);
- последните му финансови отчети са изготвени съгласно стандартите на МСФО, но без потвърждение, че са в съответствие със стандартите на МСФО (това е случаят с предприятие С);
- не е изготвило никакви финансови отчети (това е случаят с предприятие D).

Идентификацията дали дадено предприятие прилага за първи път стандартите на МСФО е важно, тъй като това определя дали ще бъдат приложени изискванията на стандарт МСФО 1. Прилагащото за първи път предприятие трябва да спазва всички стандарти на МСФО, които са в сила към датата на отчета. Въпреки това специфични преходни разпоредби на отделни стандарти не се прилагат към прилагащо за първи път. Следователно предприятието, прилагащо за първи път стандартите на МСФО, изготвя началния си баланс в съответствие с разпоредбите, определени в стандарт МСФО 1.

3. Ретроспективното организиране на финансовото отчитане в съответствие със стандартите на МСФО позволява представяне на информация от предходния отчетен период, сякаш

предприятието винаги е представяло своите финансови отчети в съответствие с МСФО. Това позволява на потребителите на финансовата информация да сравняват резултатите и финансовото състояние на предприятието с предходния отчетен период. В някои области обаче е трудно да се направят промени със задна дата. Например, измерване на справедливата стойност на финансови активи при първоначалното им признаване. Освен това може да има ситуации, при които разходите за ретроспективно прилагане биха надхвърлили ползите за потребителите на информацията от финансовите отчети. Следователно тези области са идентифицирани в стандарта МСФО 1 с някои незадължителни и задължителни изключения от общия принцип на ретроспективно прилагане. Тези изключения служат като насоки за субектите при идентифициране на области, в които ретроспективното прилагане е задължително. Освен това те предоставят на предприятията правото да прилагат незадължителните изключения само частично, изцяло или изобщо да не прилагат, в случаите, когато е възможно надеждно да се изчисли ефектът от преминаването към отчитане по МСФО.

4. В случаите на повечето предприятия, които са признати като прилагащи за първи път стандартите на МСФО, ще бъдат добавени или разширени нови области на оповестяване, тъй като може да има разлики между изискванията на МСФО и националните счетоводни стандарти. Въпреки това, освен изискванията за оповестяване съгласно специфичните изисквания на стандартите на МСФО, при изготвяне на първия си финансов отчет съгласно стандартите на МСФО, предприятието, прилагащо ги за първи път, ще трябва да обясни как преходът от националните счетоводни стандарти към стандартите на МСФО се отразява на финансовото му състояние, финансови резултати и парични потоци.